

SEM MAR JAZ VARUH SVOJEGA BRATA?

FRANCE MALEŠIČ

Nekaj tednov je tega, kar smo se vsak po svoje potepali po gorah in se proti večeru veselili sešli v Kamniški Bistrici. Nekateri smo razigrano podoživljali izlet po brezpotju Malih Podov, mladi alpinisti pa si niso mogli kaj, da ne bi proslavili prvih težkih vzponov v Koglu.

Nenadoma pa se je vzdušje spremenilo: izpod Kamniškega sedla je priteknel utrujen planinec in povedal, da sta z naključnim sopotnikom hodila skupaj od Velike planine čez Konja ter mimo Korošice in pod vrhom Planjave. Tam je znanec zdrsnil, se pobral in se spet zapeljal po snegu. Precej si je pobil glavo, brado in koleno. Leži pod potjo med Srebrnim sedlom in Sukalnikom in ne more nikamor, tako da ga ne bo težko najti.

HITRA ODLOČITEV

V naglici smo se odločili, da gremo pomagat vsi prisotni reševalci in alpinisti, saj bo vsakdo prišel prav ne glede na utrujenost in znanje. Pred odhodom smo želeli, naj bi šel očividec z nami, toda ves prestrašen je povedal, da je vendar preveč utrujen. Naročili smo mu, da mora počakati naslednjo skupino reševalcev. »Kako bom pa potem prišel do Kamnika?« se je izmotaval.

»Na vsak način moraš počakati!«

»Saj se mi je sam pridružil — in še to mi je naredil!«

Zabičali smo mu še enkrat, naj ostane, in odhiteli. V gozdu smo si pripravili palice za zasilna nosila in se napotili proti Repovemu kotu. Vprašanj je bilo vedno več, a kaj, ko z nami ni bilo nikogar, ki bi ga lahko še kaj vprašali. Zanašali smo se, da naša druga skupina, ki prihaja od doma, prinaša vse potrebno in medtem že temeljito izprašuje očividca.

Stemnilo se je nad tolmuhi v Repovem kotu, vendar smo po lovskem prehodu zlahka prišli do Planjavskih zelenic.

Vpijemo in kričimo, odgovora pa nobenega. V temi pregledujemo razsežno pobočje in se ustavimo tik ob Sukalniku. Preiskujemo tudi lvi del strmine in najdemo le sledove dvakratnega zdrsa, poškodovanca pa nikjer. Postaja vedno bolj mraz, snežišča hitro zmrzujejo in ne prestane nam nič drugega, kot da se spravimo k bivakiranju. Medtem prideta prva dva iz druge skupine in prineseta s seboj radio in nekaj hrane. Izvemo, da jo je očividec pobral domov, ne da bi povedal, kdo je in pustil naslov. Eden od naših ostane na postaji milice in bo organiziral helikopter, glavnina pa čaka na Kamniškem sedlu in pride navsezgodaj za nami. Tako torej!

ŠKLEPETANJE V NOČI

Lačni in prezeblji prekolnemo vse od kraja, pa potem spet in spet. Tresemo se komaj sproti. Nenadoma se mi zazdi, da prvič čisto zares slišim, kako se oglašča mraz — s pritajenim enakomernim šuštenjem. Seveda, pokriti smo s polivinilastimi vetrovkami in pelerino in vse to se trese skupaj z nami... Pravezprav je pomirljivo, le zebsti nas ne bi smelo in čas se ne bi smel premikati tako neskončno počasi.

Noč je lepa kot v romantičnih povestih; posije luna, po travi je slana in vedno bolj nam je pred očmi vsa hrana in obleka, ki smo jo imeli pred odhodom že v rokah, nato pa smo jo odložili.

Ob petih naglo, a vendar s težavo vstanemo; vsi smo premrli in vedno bolj šklepetamo, saj nagnjeni svet ne dopušča, da bi se hitro razgibali. Prebrskamo še enkrat vse koticke pobočja a spet ni nobenega sledu.

Nato prileti helikopter, preišče še širše območje in nato svetuje začeti na začetku:

»Poiščimo očividca!«

Imena in naslova ni pustil, torej je edina možnost, da helikopter odleti proti Konju in tam vrže nekoga ven, da pogleda v knjigo na vrhu.

Ko nam uspe priti do imena sopotnika, ga v dolini kmalu vržejo iz postelje in kmalu že ubogljivo sedi v helikopterju in kaže, kje je znanec dvakrat zdrsnil, kje ga je obvezal in koliko časa sta šla še skupaj, dokler ni obnemogel. Tako nam ostane le še območje zahodno od roba s Sukalnika proti Molzini: pravzaprav čisto malo, a svet je neverjetno razgiban in razčlenjen. Vse kaže, da ne bo šlo drugače, kot da se zberemo v dolini in nato čimbolj načrtno nadaljujemo iskanje.

Prvi del iskanja je tako končan in skupine reševalcev se postopno spuščajo po vseh prehodih. Prvi, ki zavijejo v grapo Za Vratam, nalete na snežišču na sledove in potem precej nižje najdejo pogrešanega, kako rine nekam vstran, kjer ni prehoda.

SVETOPISEMSKO VPRAŠANJE

Stvar se kar hitro razjasni. Videl je, kje je prvi našel prehod na Molzini in ko si je opomogel, je odtaval za njim. Ni prišel prav daleč in nas je celo slišal, ko smo zvečer prišli do Planjavskih zelenic, a se nekako ni oglasil, da bi ga prav slišali. Prespal je zarit v rušje in zjutraj odtelovaladil navzdol po grapi. Bil je že zraven lovske poti, a jo je spregledal, ker je bila grapa navzdol tako lepo odprta...

Reševalci torej vseeno nismo prišli po nepotrebem.

Konec je bil kar vesel. Poškodovanec ni bil preveč potolčen in je že lahko odšel domov, bil je lep dan in prijazni miličniki, ki so nam z obveščanjem, prevozom in drugo pomočjo ves čas stali ob strani, so nas presenetili s piknikom.

Očividca k sreči ni bilo več zraven. Škoda bi bilo stresati slabo voljo, s katero nam je popestril vse skupaj. Če bi bil takoj po nesreči stopil le povprek na deset minut oddaljeni rob, bi prav lahko priklical katerega od turistov na poti med Sedlom in Pastirji. Tako bi bilo obvestilo vsaj za uro hitrejše, sam pa bi se vrnil k ponesrečenemu in bi skupaj prišla dosti bolj varno in nižje. Če pa bi vsaj v dolini počakal glavnino reševalcev, bi njegovega sopotnika našli še zvečer in bi vsega razburjanja okrog mraza, hrane, utrujenosti in stroškov s helikopterjem ne bilo.

In kaj je s svetopisemskim vprašanjem v naslovu? Staro je že precej tisoč let in še vedno je odgovor nanj pritriljen:

Da in še več, čeprav dandanes tudi med brati ni vse prav in lepo. Vsi smo varuhi vseh in vsak je dolžan pomagati vsakemu po svojem znanju, močeh in izkušnjah. Morda bi še vedno živeli v jamah in lovilili medvede, če bi si ne pomagali med seboj. Tudi s planinskim napredkom ne bi bilo prav nič drugače. Čisto navadna pomoč v nesreči je izredno pomembna pri vsem našem življenju v gorah. Ni važno, ali smo le naključni sopotniki, ali smo se srečali čisto mimogrede, ali pa še to ne in smo le izvedeli, da bi utegnili biti nekdo v stiski. S čisto malo dobre volje in zdrave pameti lahko storimo precej dobrega in prihranimo skrb in nejevoljo, da o denarju sploh ne govorimo.

(Glas gorá, PD Kamnik)

GOZD PREPEVA PO MESTNEM VRHU NAD KOČEVJEM

ORGELSKA GLASBA NEBA IN GOZDA

PETER VOVK

Našel sem čas tu gori pri tebi, koča PD Kočevje pri Jelenovem studencu, kot oskrbnik. Zgodnja svetloba dneva je bila prižgala okleščke noči. Hotel sem nekaj reči, a besede so ostale v grlu. Pa kaj bi govoril: vse póje, brenčí, šumi, leti in frli. Biseri — kapljice rose se bleščijo na travah. To so jutranje solze, ki jih pobira sonce.

Nad menoj čudovito morje oblakov enake barve kot gore. In ko grem — z menoj si, stezica. Zmeraj se vijugaš drugače in izgubljaš med drevjem. Nežno drgeta svetloba, vsa zlata se utrinja skozi veje. Užival sem lepoto jase z očmi, ki jih na vsakem koraku presenečajo nova čuda. Bilka se preriva ob bilki za sleherni prostorček, stiska in kipi v razkošni lepoti. Rahlo se umika koraku in se takoj spet pomirljivo zravna.

Po zraku se spreletavajo pisani metulji. Na videz naglo, pa vendar počasi. Videti so kot leteče cvetlice, ki nočejo stati na svojih stebelcih. Gledam mahovnata tla, se naslajam nad tisočerim šumečim, bujnim življenjem, ki kipi pod koraki. Ko sem zjutraj vstal, se je iz jase dvignil bel meglen pajčolan. Potlej se je v soncu tako lepo raztopil.

LJUBEZNIVA SAMOTA

Všeč mi je bila zjutraj srebrna rosa. Mavrične kapljice so se svetle na cveticah in travah ter izginjale kot majhne nevidne eksplozije. Všeč mi je bila ta srebrna rosa,

ki je tako čudovito lepo prekrila jaso. Ves gozd je donel od ptičjih glasov. Z mehkim bokajočim glasom se je oglašal srnjak.

Vsa dolina puhti široke vonjave proti drevesnim krošnjam. Ko se sinice zbude, cvrkutajo čisto tiho. Šoje se prebujajo in obiskujejo druga drugo. In oglase se stoteri drobčni tihi klici — zdaj tu, zdaj tam.

Ko se vračam s sprehoda proti koči, sonce že tipa vrhove dreves. Njegova luč se že toliko zviša, da se dotakne lesenega okna koče. Se ujame med pisane zastorčke, se razdeli, razcepi in precedi. Obsije sobo z zlatimi žarki. Koča izgublja svoj jutranji okras. Tišina v kuhinji je kot zvoneča presojsnost. Samota se mi zdi prijateljska in ljubezniva.

Popijem skodelico kave, prižgem cigareto. Duh po tobaku je v čistem gozdnem zraku nekako nov. Srce je mirno in tiho. Kar je v dolini težko, je tu gori lahko in prijetno. Tonem po mahu do studenca: miren in tih zveni iz globin. Vz gib perutnic jereba pod jerebiko me prebudi iz sanjskega sveta. Nežni trepeti metuljev, sladki poljubi cveticam.

Tu gori je lepo, ni dolgčas. Zeleni prsti vej se dotikajo glave. Hodim sam, nič mi ne grozi. Opazujem gozd: bilko, žuželko, let ptice, odlom, tek srne, gibljivo vejo. Vse, vse, vse! Nabiram suhljad za ogenj, zanetim kopo. Zadimljene sveže smrekove veje mi dobro denó. Gledam, kako plameni ognja obirajo veje. Venomer nekaj delam, da premotim misli. Maham s sekuro, sekam bukove veje.

Sraka sedi na bližnji veji in mi vzklika. Ves